

zbylo platnosti. Ztráta práv politických uvedených v bodech 1 a 3 § 56 uh. tr. zák. byla totiž odchýlným způsobem upravena v zákonech: o řádě volení v obcích bod 4 § 3 zákona ze dne 31. ledna 1919, čís. 75 sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 18. března 1920, čís. 163 sb. z. a n., o řádě volení do poslanecké sněmovny (§§ 2 a 5 zákona ze dne 29. února 1920, čís. 123 sb. z. a n.), o složení a pravomoci senátu (§§ 3 a 4 zákona z 29. února 1920, čís. 124 sb. z. a n.) a o řádě volení do župních zastupitelstev (§§ 2 a 5 zákona ze dne 14. dubna 1920, čís. 330 sb. z. a n.), podle kterých v souvislosti s ustanovením § 3 zákona ze dne 19. prosince 1919, čís. 663 sb. z. a n. o stálých seznamech voličských, se ztrátou práva volebního do obcí je spojena též ztráta práva volení a volitelnosti do poslanecké sněmovny, do senátu a do župních zastupitelstev a práva volitelnosti do obecních zastupitelstev. Podle toho tyto zákony nahradily ustanovení bodů 1 a 3 § 56 uh. tr. zák. Ustanovení bodu 2. onoho § bylo však nahrazeno ustanovením § 2 čís. 4 zákona ze dne 23. května 1919, čís. 278 sb. z. a n. o sestavování seznamů porotců. Následkem toho trest, určený v § 56 uh. tr. zák. pozbyl platnosti (viz též rozhodnutí tohoto nejvyššího soudu čís. 302 a 342 sb. min. spr. a Milota »Újma na cti občanské v trestním právu na Slovensku a Podkarpatské Rusi«, Právní Obzor VI. str. 225). Bude proto na soudu nalézacím, by uvažoval o tom, zda trestný čin byl spáchán z pohnutek nízkých a nečestných, a by v případě kladném uznal na ztrátu práva volebního.

Čís. 2585.

S hlediska zločinu křivého svědectví (§ 199 a) tr. zák.) nezáleží na tom, zda okolnost, již se svědectví týče, má pro soudní věc, v níž byl svědek slyšen, význam, ani na tom, zda vůbec mohlo být dosaženo cíle křivou výpovědí sledovaného.

(Rozh. ze dne 13. prosince 1926, Zm II 406/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaných do rozsudku krajského soudu v Uh. Hradišti ze dne 24. srpna 1926, jímž byli stěžovatelé uznáni vinnými zločinem podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., mimo jiné z těchto

důvodů:

Vývodům, jimiž provádí zmateční stížnost námitku zmatečnosti čís. 9 a) § 281 tr. ř., je předeslána věta, v níž se praví, že nestačí prostě vytknouti, že obžalovaný mluvil (jako svědek) vědomě nepravdu, aniž jsou zjištěny dostatečné objektivní okolnosti, z nichž lze souditi bezpečně na ono jeho vědomí. Vývody samy směřují však hlavně proti rozsudkovému závěru, podle něhož obžalovaní vypovídali jako svědci vědomě nepravdu k tomu cíli, by podepřeli obhajobu tehdejšího obžalovaného, svého švakra Josefa S-a, jakoby byl, odnímaje výkonému

orgánu B-ovi zabavované jím hodinky, nevěděl, že se jedná o exekuci. Zmateční stížnost snaží se dovoditi, že tohoto cíle by obžalovaní svými svědeckými výpověďmi nebyli mohli dosáhnouti a že jim nelze přikládati důvodně úmysl svědčiti křivě k vůli věci bezvýznamné vzhledem k tomu, že hodinky, o něž šlo, mají cenu pouhých asi 60 Kč. Nehledíc však k tomu, že v době trestného činu obžalovaných nejednalo se již jen o ony hodinky, nýbrž, jak rozsudek právem zdůrazňuje, o obhajobu švakra obžalovaných, stíhaného pro trestný čin, kladený mu ve příčině těchto hodiněk za vinu, jest námitka zmateční stížnosti i právně bezpodstatnou. Stejně totiž jako při řešení otázky, zda zakládá křivá výpověď svědecká skutkovou podstatu zločinu podvodu podle §§ 197, 199 a) tr. zák., nesejde na tom, zda okolnost, již se svědectví týče, má pro soudní věc, v níž byl svědek slyšen, větší či menší význam, ba nemá-li pro ni po případě významu vůbec, je také právně lhostejno, zda mohlo či nemohlo býti dosaženo cíle, sledovaného křivou výpovědí svědeckou a že nebylo cíle toho v konkrétním případě vůbec dosaženo. Zásadně ohrožuje každá vědomě křivá výpověď svědecká před soudem výkon spravedlnosti a nelze ponechati volnému posouzení svědkovu řešení otázky, zda a do jaké míry může jeho výpověď míti vliv na rozhodnutí soudu, zvláště když za platnosti zásady volného uvažování důkazů v řízení trestním, o něž šlo v souzeném případě (§ 258 tr. ř.), nelze zpravidla vůbec a zejména již předem postřehnouti, zda a pokud bude ta která svědecká výpověď směřodatnou pro ono rozhodnutí. Proto také ukládá se každému svědkovi, buď v napomenutí, jehož se mu dostává před výslechem podle § 165 tr. ř., nebo v předepsané přísední formulí svědecké bezvýjimečná povinnost, by před soudem udal pouhou a úplnou pravdu, touž povinnost pak běře na sebe svědek také slibem rukou daným ve smyslu § 453 tr. ř., do něhož byli obžalovaní v souzeném případě vzati jako svědkové. V rozsudkem vylíčeném stavu věci, zejména v okolnosti, že onou osobou, stíhanou pro trestný čin, byl švagr obžalovaných, shledal soud dostatečnou oporu pro přesvědčení, že obžalovaní vypovídali nepravdu, by podepřeli jeho obhajobu, že tedy tak učinili a křivé svědectví před soudem vydali vědomě. Jest proto bezdůvodnou též námitka zmateční stížnosti, že nebyly zjištěny dostatečné objektivní okolnosti, opodstatňující tento bod rozsudkového výroku.

Čís. 2586.

Při uplatňování hmotněprávních zmatků jest vycházeti ze skutkových zjištění napadeného rozsudku.

Vykročení z mezí nutné obrany (§ 2 g) posl. věta tr. zák.) spočívá zpravidla v tom, že pachatel použije k obraně předmětu (nástroje), jehož použití přesahuje již samo sebou míru potřeby, nebo se brání způsobem, zejména měrou, vybočující z mezí nutné potřeby.

Strach (poděšení, leknutí), z něhož došlo k vykročení z mezí potřebné obrany, není překážkou odsouzení pro přestupek § 335 tr. zák.

(Rozh. ze dne 14. prosince 1926, Zm II 317/26.)